

MU-121

March-2019

B.A., Sem.-IV

CC-211 : Political Science

(Indian Polity - II)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) ભારતમાં કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકાર વચ્ચેના ધારાકીય સંબંધો કેવી રીતે સૂચન કરે છે કે ભારત અર્ધસમવાયતંત્ર છે ? 14

અથવા

ભારતમાં કેન્દ્ર સરકાર અને રાજ્ય સરકાર વચ્ચેના નાણાકીય સંબંધોની સમીક્ષા કરો.

- (B) કોઈપણ ચારના જવાબો એક/બે વાક્યોમાં આપો : 4

- (1) કઈ પ્રકારની સરકાર બે બંધારણ અને બે નાગરિકતા સાથે જોડાયેલી છે ?
- (2) ભારતના બંધારણમાં વિવિધ 'ચાદી'ના નામ આપો.
- (3) શિક્ષણનો વિષય કઈ ચાદીમાં છે ?
- (4) રાષ્ટ્રપતિ માટે કોણ રાજ્યના ખરડાને રિઝર્વ કરી શકે છે ?
- (5) કેન્દ્ર સરકારના બે આવકના સાધનોનું નામ આપો.
- (6) નાણાકીય કટોકટી એટલે શું ?

2. (A) નાણાપંચના કાર્યો અને ભૂમિકાની વિગતે ચર્ચા કરો. 14

અથવા

એટર્ની જનરલ અને કોમ્પ્ટ્રોલર એન્ડ ઓડિટર જનરલ વિશે એક નોંધ લખો.

- (B) કોઈપણ ચારના જવાબો એક/બે વાક્યોમાં આપો : 4

- (1) Article 76 (આર્ટિકલ 76) શું છે ?
- (2) એટર્ની જનરલની નિમણૂક કોણ કરે છે ?
- (3) ચૂંટણી પંચના બે કાર્યો લખો.
- (4) ચૂંટણી પંચના કેટલા સભ્યો હોય છે ?
- (5) ચૂંટણી સુધારા એટલે શું ?
- (6) ચૂંટણી પંચના અધ્યક્ષ કોણ હોય છે ?

3. (A) ભારતમાં મુખ્ય રાજકીય પક્ષો કયા છે ? કોઈપણ એક વિશે નોંધ લખો. 14
- અથવા**
- પ્રાદેશિક પક્ષો એટલે શું ? શું તમે માનો છો કે ભારતનાં રાજકારણમાં તેની મહત્ત્વની ભૂમિકા છે ?
- (B) કોઈપણ ત્રણના જવાબો એક/બે વાક્યોમાં આપો : 3
- (1) ભારતની સ્વતંત્રતાની ચળવળમાં કયા પક્ષે મુખ્ય ભૂમિકા ભજવી હતી અને તેની સ્થાપના ક્યારે થઈ હતી ?
  - (2) ડાબેરી પક્ષ એટલે શું ?
  - (3) જ્યોતિ બાસૂ કોણ હતા અને કયા રાજ્ય સાથે જોડાયેલા છે ?
  - (4) શું શિવસેના રાષ્ટ્રીય પક્ષ છે ? કારણ આપો.
  - (5) કયા રાજ્યમાં તેલુગુદેશમ સક્રિય છે ?
4. (A) પ્રાંતવાદ એટલે શું ? શું ભારતના રાજકારણનો તે મુખ્ય પ્રશ્ન છે ? 14
- અથવા**
- ભારતનું રાજકારણ જ્ઞાતિ અને ધર્મ ઉપર નિર્ધારિત છે ? શું તમે સમંત છો ?
- (B) કોઈપણ ત્રણના જવાબો એક/બે વાક્યોમાં આપો : 3
- (1) અલગવાદ એટલે શું ?
  - (2) નક્સલવાદ સાથે કઈ વિચારધારા જોડાયેલી છે ?
  - (3) આતંકવાદ એટલે શું ? તેના કયા પ્રકારો છે ?
  - (4) કોમવાદ એટલે શું ?
  - (5) રજની કોઠારી એ લખેલી પુસ્તકનું નામ શું છે ?

Seat No. : _____

MU-121

March-2019

B.A., Sem.-IV

CC-211 : Political Science

(Indian Polity - II)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Critically examine how the legislative relations between the centre and the state in India shows that India is Quasi-federal. 14

OR

Analyse the financial relations between centre govt. and state govt. in India.

- (B) Answer any **four** in one/two sentences : 4

- (1) Which type of government is associated with Dual Constitution and Dual Citizenship ?
- (2) Name various 'Lists' in Indian Constitution.
- (3) In which list is the subject of Education falls.
- (4) Who can reserve the state bill for the President ?
- (5) Name two sources of revenue for the centre govt..
- (6) What is Financial Emergency ?

2. (A) Discuss in detail the function and role of the Finance Commission. 14

OR

Write a note on Attorney General and Comptroller & Auditor General.

- (B) Answer any **four** in one/two sentences : 4

- (1) What is Article 76 ?
- (2) Who appoints the Attorney General ?
- (3) Write two functions of Election Commission.
- (4) How many members are there in our Election Commission ?
- (5) What do you mean by electoral reforms ?
- (6) Who is the Chairman of Election Commission ?

3. (A) Which are the major political parties in India ? Write a note on any one of them. **14**

OR

What do you mean by Regional Parties ? Do you think that they play an important role in Indian Politics ?

- (B) Answer any **three** in one/two sentences : **3**

- (1) Which party in India played a major role in India's struggle for independence and when was it formed ?
- (2) What is the meaning of Leftist Party ?
- (3) Who was Jyoti Basu and with which state he was associated ?
- (4) Is Shiv Sena a national party ? Why ?
- (5) In which state is Telugu Desam active ?

4. (A) What is Regionalism ? Is it a major issue of Indian Politics ? **14**

OR

Indian Politics is Caste based and Religion based. Do you agree ?

- (B) Answer any **three** in one/two sentences : **3**

- (1) What do you mean by Separatism ?
  - (2) With which ideology is Naxalism associated ?
  - (3) What is Terrorism ? What are its types ?
  - (4) What is Communalism ?
  - (5) Write the name of the book written by Rajni Kothari.
-